

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

ВСТУП ДО ФАХУ
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Освітня програма	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

базова
українська

Завідувач кафедри економіки підприємства
та менеджменту

Анастасія ПАНЧУК

Харків
2020

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри економіки підприємства та менеджменту
Протокол № 2 від 27.08.2019 р.

Розробники:

Афанасьєв М.В., проректор з науково-педагогічної роботи, професор кафедри економіки підприємства та менеджменту

Панчук А.С., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства та менеджменту

Ляліна Н.С., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства та менеджменту

Матвієнко-Біляєва Г.Л., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства та менеджменту

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

В умовах ринкових трансформацій, підприємництво стає рушійною силою, що сприяє формуванню стабільної економіки країни. У ринковій економіці виживає лише той бізнес, який найбільш правильно і компетентно зрозумів вимоги ринку, організував виробництво конкурентоспроможної продукції, послуг, що користуються попитом, уміло здійснює мотивацію висококваліфікованої творчої праці персоналу. Усе це вимагає фундаментальних і глибоких знань в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, а отже, і відповідної підготовки сучасних фахівців. Вирішення цих завдань полягає у впровадженні в навчальний процес системи формування теоретичних і практичних знань у студентів освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Навчальна дисципліна «Вступ до фаху» є базовою навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців першого (бакалаврського) освітнього рівня спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» для всіх форм навчання.

Мета викладання навчальної дисципліни – формування у студентів уяви про обраний ними фах, системи знань про сутність і зміст освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	1
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	залік

Структурно-логічна схема вивчення дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
«Соціальна та економічна історія України»	«Менеджмент»
	«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
	«Економічний аналіз»
	«Фінанси»
	«Інвестування»

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
Здатність визначати особливості організації навчального процесу у системі вищої освіти та формувати систему знань про сутність і зміст освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».	Уміння користуватися державними та галузевими стандартами України в галузі освіти; визначати вимоги ринку до випускника закладу вищої освіти.
Здатність описувати предметну область і зміст професій, на які може претендувати випускник освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».	Уміння визначати цілі і задачі сучасного підприємця; спланувати професійне зростання; продемонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, самоосвіти; вести пошукову та науково-дослідну роботу.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Університетська освіта

Тема 1. Тенденції розвитку та забезпечення якості вищої освіти Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця

1.1. Стратегія розвитку Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця та конкурентні переваги у національному та світовому просторі.

1.2. Міжнародна діяльність та академічна мобільність.

1.3. Здоров'язбереження та фізична реабілітація в системі освіти Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

1.4. Студентські організації.

Змістовий модуль 2. Загальна характеристика та організація підготовки сучасного фахівця економічної сфери

Тема 2. Підприємець – це не про ідеї, а про те, щоб їх втілити в реальність

2.1. Характеристика підприємницької поведінки: творчість, гнучкість, автономність. Хто такий підприємець? Хто такий бізнесмен? Що рухає підприємцем? Провідні підприємці світу? Чи всі можуть бути підприємцями? Підприємцями народжуються чи стають? Зустріч з представниками бізнесу та потенційними роботодавцями (круглий стіл). Обговорення проблем розвитку бізнесу і сучасних практик.

2.2. Містер Селфрідж – чоловік, який винайшов хитрощі сучасного шопінгу 100 років тому.

2.3. ZARA: Ви відчуваєте неймовірне бажання купити.

2.4. Від падіння до злетів : Apple, Ford, MARVEL, Netflix, Snapchat.

2.5. Як бьюті-блогер створила бізнес на 500 \$ мільйонів.

Тема 3. Проектування професійного успіху

3.1. Професійна діяльність. Суть та значення професійної діяльності. Менеджмент персоналу – стратегія успіху підприємництва. Модерація «Економіка успіху».

3.2. Ділова етика. Поняття ділової етики. «Що можна, а чого не можна робити підприємцю?»

3.3. Організація та мотивація праці.

3.4. Професійна кар'єра. Сутність професійної кар'єри. Кар'єрний розвиток. Проведення ділових переговорів.

3.5. Портфоліо в професійній діяльності. Особливості компонування портфоліо професійної діяльності. Самопрезентація. Резюме.

Тема 4. Підприємства виробничої сфери

4.1. Підприємства малого та середнього бізнесу. Основи розвитку та становлення малого та середнього бізнесу в Україні. Податкова система підприємств малого і середнього бізнесу. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності. Майстер клас. «Як започаткувати власний бізнес?» Круглий стіл «Започаткування власної справи». Міні-тренінг «Storytelling: розповідайте історії, отримуйте прибуток». Зустріч з представниками бізнесу та потенційними роботодавцями. Екскурсії на підприємства.

4.2. Підприємства агробізнесу. Агробізнес як новий спосіб організації сільського господарства. Розвиток сільськогосподарських підприємств та їх трансформація в агробізнес. Дебати: «Проблеми розвитку агробізнесу в АПК». Зустріч з представниками бізнесу та потенційними роботодавцями. Екскурсії на підприємства.

Тема 5. Місце маркетингу у сучасному бізнесі

5.1. Маркетинг: сутність, місце і роль в бізнесі. Міні-тренінг «Брендинг: інструкція зі застосування».

5.2. Тренди інтернет-маркетингу.

5.3. IoT – маркетинг (маркетинг речей).

5.4. Голосові інтерфейси.

5.5. Додаткова реальність (AR).

5.6. Мікроінфлюенсери, але макрозалучення.

5.7. BigData.

Тема 6. Підприємства сфери торгівлі та біржової діяльності

6.1. Підприємства галузі торгівлі. Загальні засади організації торгівлі. Супермаркети та інші форми великомасштабної торгівлі. Сучасні методи мережевої та прямої торгівлі. Складові успіху торговельного підприємства. Стимулювання збуту товарів в торгівлі. Основи торговельного менеджменту. Зустріч з представниками бізнесу та потенційними роботодавцями.

6.2. Сфера готельного та ресторанного господарства. Індустрія послуг та гостинності в сучасній економіці. Розвиток і становлення готельного бізнесу. Організація готельного господарства. Економіка й організація ресторанного господарства. Біржова діяльність: функціонування та напрями розвитку біржового ринку України. Зустріч з представниками бізнесу та потенційними роботодавцями.

Змістовий модуль 3. Організація, контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця

Тема 7. Предмет, мета і завдання навчальної дисципліни «Вступ до фаху»

7.1. Предмет та завдання навчальної дисципліни «Вступ до фаху».

7.2. Освітня програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

7.3. Структура та зміст навчального плану освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Тема 8. Організація, контроль та оцінювання навчального процесу студентів Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця

8.1. Стандарти освітньої діяльності та вищої освіти.

8.2. Рівні, ступені та кваліфікації вищої освіти.

8.3. Форми, види і методи навчання та контролю у вищій школі.

8.4. Організаційна структура університету.

Тема 9. Організація науково-дослідної роботи студентів

9.1. Науково-дослідна робота студентів і перспективи їх подальшої освіти.

9.2. Вимоги щодо написання та оформлення курсових, наукових, дипломних робіт.

9.3. Самостійна робота студента та її види.

9.4. Процедура добору та опрацювання літературних джерел.

Тема 10. Кодекс академічної доброчесності Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця

10.1. Принципи академічної доброчесності в університетському середовищі.

10.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти.

10.3. Прояви академічної недоброчесності.

10.4. Заходи з формування середовища академічної доброчесності.

Перелік практичних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

При викладанні навчальної дисципліни «Вступ до фаху» для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачено застосування таких методів навчання та викладання як: проблемні лекції, лекції-візуалізації, міні-лекції, «Перевернутий клас», дебати, дискусії, робота в малих групах, мозкові атаки, ділові ігри, презентації, ментальні карти, модерація, круглі столи, майстер класи, міні-тренінги, банки візуального супроводу.

Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання сформованих компетентностей у студентів за навчальною дисципліною «Вступ до фаху» здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати залік, – 60 балів);

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Залік виставляється як загальна сума балів, набраних за результатами поточного контролю.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів.

Поточний контроль успішності навчальної діяльності студента здійснюється за складовими:

контроль активності у процесі засвоєння теоретичного матеріалу (оцінювання активності студента під час лекційної роботи);

оцінка сформованості теоретичних знань та результативності у формуванні практичних умінь, що є складовими професійної компетентності (в процесі проведення практичних занять);

контроль самостійної роботи (передбачає оцінювання результатів самостійної роботи та виконання домашніх завдань);

Максимально можлива кількість балів за видами та формами робіт:

активна робота на лекції – 30 балів;

активна робота на практичних заняттях – 30 балів;

презентації результатів виконаних завдань та досліджень – 20 балів;

перевірка самостійної роботи – 10 балів;

есе – 10 балів.

Максимально можливий бал ставиться за умови відповідності усім зазначеним вище критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів. При оцінюванні увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу. Якщо якась із вимог не буде виконана, то бали будуть знижені.

Підсумкова оцінка ставиться за результатами підсумку балів за поточний та проміжний контроль. Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює 100 балів. Мінімумально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 60 балів.

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведено в таблиці «Шкала оцінювання: національна та ЄКТС».

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
Тема 1	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за темою 1. Концептуальні засади розвитку Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця	Активна робота на лекції	2
	Практичне заняття	Практичне заняття: «Майбутня професія як спосіб самореалізації». Тренінгові вправи, спрямовані на знайомство групи та створення дружньої атмосфери. Психологічне та професійно-орієнтоване тестування.	Активна робота на практичних заняттях	2
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Виконання самостійної роботи за темою 1 (Есе: «Результат, що я очікую від навчання»).	Есе	5
Тема 2	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Проблемна лекція за темою 2. Підприємець - це не про ідеї, а про те, щоб їх втілити в реальність.	Активна робота на лекції	2
	Практичне заняття	Зустріч з представниками бізнесу та потенційними роботодавцями (круглий стіл). Обговорення проблем розвитку бізнесу і сучасних практик.	Презентація результатів роботи малих груп	2
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук інформації. Підготовка питань для фахівців бізнесу та потенційних роботодавців.	Оцінювання результатів виконання завдань на практичних заняттях	-

Тама 3	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за темою 3. Проектування професійного успіху. Дебати «Що можна, а чого не можна робити підприємцю?»	Активна робота на лекції	4
	Практичне заняття	Практичне заняття: Менеджмент персоналу - стратегія успіху підприємництва. Ділова гра: «Проведення ділових переговорів».	Презентація результатів роботи малих груп	4
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Виконання самостійної роботи за темою 3 (Складання резюме. Підготовка власного портфолію. Самопрезентація).	Презентація результатів виконаних завдань та досліджень	10
Тама 4	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за темою 4. Підприємства виробничої сфери.	Активна робота на лекції	4
	Практичне заняття	Майстер клас: «Як започаткувати власний бізнес?». Круглий стіл: «Започаткування власної справи». Міні-тренінг: «Storytelling: розповідайте історії, отримуйте прибуток».	Презентація результатів роботи малих груп	4
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Підготовка до практичних занять. Пошук інформації. Підготовка питань для фахівців бізнесу та потенційних роботодавців.	Оцінювання результатів виконання завдань на практичних заняттях	-
Тама 5	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за темою 5. Місце маркетингу у сучасному бізнесі.	Активна робота на лекції	2
	Практичне заняття	Міні-тренінг: «Брендинг: інструкція зі застосування».	Презентація результатів роботи малих груп	2
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Виконання самостійної роботи за темою 5 (Підготовка міні-презентації: «Успішне підприємство майбутнього»).	Презентація результатів виконаних завдань та досліджень	5
Змістовий модуль 2.				
Тама 6	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція за темою 6. Підприємства сфери обслуговування.	Активна робота на лекції	6
	Практичне заняття	Практичне заняття: Основи торговельного менеджменту. Індустрія послуг та гостинності в сучасній економіці. Біржова діяльність: функціонування та напрями розвитку біржового ринку України.	Активна робота на практичних заняттях	6

<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук інформації. Підготовка питань для фахівців бізнесу та потенційних роботодавців.	Оцінювання результатів виконання завдань на практичних заняттях	-
		Виконання самостійної роботи за темою 6 (Підготовка міні-презентації: «Власний бізнес - моя мрія»).	Презентація результатів виконаних завдань та досліджень	5
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 7	Лекція	Лекція за темою 7. Предмет, мета і завдання навчальної дисципліни «Вступ до фаху».	Активна робота на лекції	2
	Практичне заняття	Практичне заняття: Виконання завдань щодо вибору необхідних компетентностей сучасному підприємцю.	Активна робота на практичних заняттях	2
<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Підготовка до практичних занять.	Оцінювання результатів виконання завдань на практичних заняттях	-
		Виконання самостійної роботи за темою 7 (Есе: «Зв'язок компетентностей з майбутньою професією»).	Есе	5
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 8	Лекція	Лекція за темою 8. Організація, контроль та оцінювання навчального процесу студентів Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця	Активна робота на лекції	2
	Практичне заняття	Практичне заняття: Професійне самовиховання.	Активна робота на практичних заняттях	2
<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Підготовка до практичних занять.	Оцінювання результатів виконання завдань на практичних заняттях	-
		Виконання самостійної роботи за темою 8.	Перевірка самостійної роботи	5

Тема 9	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за темою 9. Організація науково-дослідної роботи студентів.	Активна робота на лекції	2
	Практичне заняття	Практичне заняття: Організація самостійної роботи студентів. Процедура добору та опрацювання літературних джерел. Наукові публікації.	Активна робота на практичних заняттях	2
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук інформації. Вивчення лекційного матеріалу.	Оцінювання результатів виконання завдань на практичних заняттях	-	
Тема 10	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за темою 10. Кодекс академічної доброчесності Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця	Активна робота на лекції	4
	Практичне заняття	Від теорії до практики: міні тренінг з академічної доброчесності.	Презентація результатів роботи малих груп	4
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Виконання самостійної роботи за темою 8 (Ментальна карта: «Академічна доброчесність»).	Перевірка самостійної роботи	5	

Рекомендована література

Основна

1. Вища освіта України і Болонський процес: Навч. посіб. / Ред. В.Г. Кремень. – Тернопіль: Навч. книга – Богдан, 2004. – 384 с.
2. Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство [Текст] : навч. посіб. / Г. В. Лаврик, Г.В. Терела, Т.О. Харченко [та ін.]; за ред. Г.В. Лаврик. – Київ : Центр учбової літератури, 2017. – 208 с.
3. Університетська освіта: (вступ до фаху): навч. посібник / І. Г. Костирко, Л. Б. Гнатишин, Л. П. Петришин [та ін.]; М-во освіти і науки України. – Львів: Магнолія-2006, 2011. – 350 с. – (Вища освіта в Україні).

Додаткова

4. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. / О. В. Малихін . – Київ: КНТ, 2014. - 262 с.
5. Козак Н.Л. Університетська освіта: навч. посіб. / Н. Л. Козак, І. М. Шоробура. - Львів : Новий Світ-2000, 2014. - 164 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

6. Сайт Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.hneu.edu.ua/>

7. Сайт ПНС Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця. Методичне забезпечення з навч. дисципліни «Вступ до фаху» [Електронний ресурс] / Н. С. Ляліна. – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=5454>.
8. Сервер Верховної Ради України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua/
9. Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua>
10. Державна служба статистики України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua